

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب تخصصی مصاحبه دکتری (حقوق بین الملل عمومی)

شامل:

- حقوق بین الملل عمومی
- مسائل روز حقوق بین الملل
- حقوق سازمانهای بین المللی
- متون حقوقی
- آرای دیوان بین المللی دادگستری
- متون فقه

به کوشش:

دپارتمان تخصصی دکتری حقوق بین الملل

عنوان: کتاب مصاحبه دکتری حقوق بین الملل

شناسه افزوده: دپارتمان تخصصی دکتری حقوق بین الملل

نشر: انتشارات عدلیه، سال؟

نوبت چاپ: .....

تعداد صفحات: ۲۷۲

موضوع: حقوق بین الملل - مسؤلیت بین المللی - سازمان های بین المللی

موضوع: حقوق دریاها - حقوق معاهدات - حقوق دیپلماتیک

موضوع: جانشینی - قواعد آمره - قواعد بین المللی

موضوع: دیوان بین المللی دادگستری - شورای امنیت - مجمع عمومی

شناسه افزوده: مصاحبه دکتری - شاخه حقوق بین الملل

قیمت: ..... تومان

گوشزد: به دلیل نمونه بودن فایل قیمت و سال چاپ را بایستی در قسمت سایت و

بخش سفارش آنلاین مشاهده نمایید.

تلفن :

۰۲۱۶۶۹۲۱۰۰۲

۰۲۱۶۶۵۸۱۷۴۸

Email:nashreadliye@gmail.com

http://www.adlpub.com

کانال تلگرام عدلیه را در گوشی خود دنبال کنید:

@entesharateadliye

کانال دکتری حقوق

@ PHDdoktori

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مختصر مطالب

مقدمه: ..	۴
بخش اول: سوالات مصاحبه حقوق بین الملل و مسائل روز بین المللی.....	۵
بخش دوم: سوالات مصاحبه حقوق سازمانهای بین المللی.....	۱۴۹
بخش سوم: متون فقه	۱۸۱
بخش چهارم: آرای دیوان بین المللی دادگستری و کلمات اختصاری سازمانهای بین المللی	۲۲۱
بخش آخر: متون حقوقی	۲۴۳

کتابخانه دکترای حقوق - ۹۶۹۲۱۰۰۲ - ۰۹۱۲۲۱۰۹۳۱۹

مقدمه

یکی از شاخه های اصلی و مهم آزمون دکتری، حقوق بین الملل عمومی است. حتما مستحضر هستید که سال قبل یعنی در آزمون دکتری ۱۳۹۹، در این شاخه حدود ۱۶۰۰ داوطلب در آزمون شرکت کرده بودند که از این تعداد در نهایت نزدیک به ۸۰۰ داوطلب در دانشگاه های آزاد و سراسری دعوت به مصاحبه شدند و تا رتبه ۷۵۰ نفر در دانشگاه های مختلف سراسری و آزاد اسلامی قبول نهایی شدند و اکنون در حال تحصیل در دوره دکتری هستند. در آزمون دکتری ۱۴۰۰ نیز در حدود ۱۴۰۰ داوطلب در آزمون دکتری شرکت کرده اند که از بین آنها (با توجه به کاهش ظرفیت ها) تا رتبه ۷۰۰ دعوت به مصاحبه می شوند. (البته ممکن است نصف ۷۰۰ نفر در مصاحبه رد شده باشند و یا نخواهند وارد دکتری دانشگاه آزاد شوند؛ از این رو ممکن است به طور مثال رتبه ۵۰۰ قبول نشده باشد اما رتبه ۷۰۰ قبول نهایی شده باشد).

همانطور که می دانید؛ در مورد ۱۰۰ نمره آزمون دکتری از مرحله اول که ثبت نام می کنید تا مرحله دوم که نمره های مصاحبه اعلام می شود این نمره کلی بین دو مرحله اول و دوم و برای هر کدام به نسبت برابر یعنی ۵۰ نمره تقسیم می شود. بنابراین با توجه به دانستن این موضوع، در نظر داشته باشید که از ۱۰۰ نمره مربوط به همه مراحل آزمون، ۵۰ نمره آن مربوط به مرحله اول یا آزمون و ۵۰ نمره آن مربوط به مصاحبه و سوابق علمی است (به این صورت که ۳۰ نمره به مصاحبه شفاهی و ۲۰ نمره به سوابق علمی اختصاص دارد).

با توجه به رقابت نسبتا سنگین بین داوطلبان و اینکه از هر ۱۴ داوطلب ۱ نفر از آنها وارد دانشگاه خواهند شد؛ (به دلیل اینکه جمع پذیرش در دانشگاه های آزاد و سراسری در دفترچه انتخاب رشته ۱۴۰۰، ۱۱۶ نفر بوده است). داوطلب بایستی تلاش فراوان و فوق العاده موثری در آزمون دکتری داشته باشد و چنانچه بتواند مرحله اول را با نمره بالا در آزمون وارد شود مسلما در مرحله مصاحبه این نمره به وی کمک خواهد کرد و اگر برعکس این گفته، نمره کمتری احیانا کسب کند رتبه خوب مرحله اولیه تاثیری در قبول نهایی نخواهد داشت.

بنابراین داوطلبانی که می خواهند در آزمون دکتری موفق شوند، بایستی بتوانند درصد خوبی در دروس مصاحبه کسب کنند؛ چرا که مرحله مصاحبه همان نصف باقیمانده راه است و در صورتی که داوطلب نمره متناسبی کسب کند؛ مسلما وارد مقطع دکتری خواهد شد. سپس نتیجتا خیلی مهم است که مصاحبه سبک انگاشته نشود و داوطلب در روز مصاحبه با اطلاعات علمی بالا، به روز و فراوان، مقتدرانه در برابر ممتحنین شرکت کند و به راحتی از پس مصاحبه برآید. از سوی دیگر یکی از مواردی که داوطلبان در روز مصاحبه از موضع ضعف وارد می شوند؛ متون تخصصی است که به نوعی اکثریت آمادگی صد در صدی در این خصوص ندارد.

با در نظر گرفتن موضوعات فوق و اهمیت مرحله مصاحبه ما سعی کرده ایم روش ابتکاری در پاسخ به این مشکل داوطلبان ایجاد کنیم و مسلما بهترین راه آشنایی داوطلب با سوالات مصاحبه دکتری سال های قبل و نوعیت پاسخ دهی مستند و دقیق و تخصصی به سوالات اساتید مصاحبه کننده است؛ چرا که با یادگیری آنها داوطلب می تواند تکنیک های تخصصی دروس را به دست آورد و برای پاسخ دادن به اکثر سوالات در روز مصاحبه آماده شود. پس با عبور از این مرحله که مرحله دوم نیز گفته می شود؛ شما می توانید خود را قبول قطعی فرض نمایید.

بنابراین دانستیم که مقدمه ورود به دوره دکتری موفقیت در مصاحبه است و در این خصوص اقدامی که ما انجام داده ایم این است که با بررسی میدانی سوالات چند سال اخیر مصاحبه های دانشگاه های آزاد و سراسری از بین داوطلبان دکتری، اقدام به تالیف و گردآوری کتاب تخصصی مصاحبه کرده ایم. این کتاب شامل قسمت های مختلفی است: به این صورت که ابتدا در بخش اول مباحث و سوالات مصاحبه ای حقوق بین الملل آمده است و نکته شاخص این قسمت این است که مسائل به روز تا اواخر سال ۹۹ در این کتاب در نظر گرفته شده و با دیدگاه بین المللی مورد مذاقه و بررسی قرار گرفته است. در بخش دوم سوالات مصاحبه ای حقوق سازمانهای بین المللی مورد بررسی و پاسخ دهی قرار گرفته است و تاکید بیشتر در این قسمت فعالیت سازمان های بین المللی است؛ از جمله شورای امنیت و مجمع عمومی و شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل و همچنین سازمان هایی که در عرصه حقوق بین الملل تحت قواعد آن در حال فعالیت اند. در بخش سوم متون فقه به صورت متن، ترجمه و نکات مهم آمده است و بخش بعدی آن اختصاص به متون تخصصی حقوق بین الملل دارد که شامل دو قسمت است: ترجمه حقوق معاهدات، حقوق دریاهای و لغات تخصصی

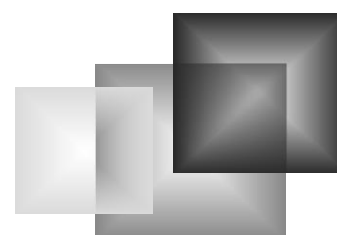
در بخش آخر کتاب نیز به برخی از قضایای بین المللی به صورت خلاصه وار پرداخته شده است و اضافه بر آن کلمات اختصاری و حروف مخفف سازمان های بین المللی آخرین صفحات کتاب را به خود اختصاص داده است. در نهایت با مطالعه این کتاب می توانید به این نکته امیدوار باشید که سوالات به احتمال زیاد خارج از چارچوب این کتاب نخواهد بود.

در پایان امیدواریم این کتاب ناچیز نیازهای شما را در مصاحبه دکتری برآورده ساخته و طعم خوش قبولی را نصیب شما گرداند.

دپارتمان تخصصی دکتری حقوق بین الملل

بخش اول:
سوالات مصاحبه
حقوق بین الملل عمومی
(و مسائل روز)

دلایل توجیهی خود را در پاسخ به سوالات ذیل بیان نمایید:

۱. اول: به نظر شما در حال حاضر آیا می‌توان برای پهپادها جایگاهی در حقوق بین الملل

تصور کرد و اینکه قواعد جدیدی ایجاد نمود؟

پهپاد واژه ای است که برای هواپیماهای بدون سرنشین^۱ تعریف شده و مخفف «پرنده هدایت پذیر از دور» است که از حروف اول کلمات مذکور ساخته شده است. هواپیماهای بدون سرنشین به هواپیماهایی اطلاق می‌گردد که یا توسط خلبان از روی زمین هدایت می‌شود و یا طبق مأموریت و برنامه‌ی محوله به آن‌ها به‌طور خودکار پرواز می‌کنند.

حقوق بین‌الملل فعلی توانایی پاسخگویی و رفع نیاز از فناوری‌های نوین در جهت قاعده سازی را دارا بوده و در زمینه کاربرد چنین سلاح‌ها و فناوری‌هایی نه تنها حقوق بین‌الملل به طور عام که حقوق بین‌الملل بشردوستانه در جهت کاربرد این فناوری‌ها در عرصه نبرد توانایی هدایت و سروسامان دادن دارد. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ نیز در نشست بین‌المللی خود در ۲۰۱۱ در ژنو بیان می‌دارد که بدون شک حقوق بشردوستانه بین‌الملل قابلیت پیاده سازی در سلاح‌های جدید در صحنه جنگ را دارد و تحولات فناورانه جدید در آن به رسمیت شناخته شده است از جمله در ماده (۳۶) پروتکل الحاقی یک ۲۰۱۵، ICRC

۲. دوم: چنانچه معتقد به قواعد محدود کننده استفاده از پهپادها هستید؛ این قواعد را از

دیدگاه حقوق بین الملل بیان نمایید؟

از دیدگاه حقوق بین‌الملل بشردوستانه قواعدی محدود کننده برای کاربرد چنین فناوری‌های جدیدی وجود دارد. اگرچه هنوز برخی بر این عقیده‌اند که در حال حاضر هیچ مقررات بین‌المللی قابل اجرا در زمینه پهپادها وجود ندارد؛ اما خود معترفند که قوانینی همچون کنوانسیون شیکاگو و حقوق بشردوستانه در این زمینه گام‌های مؤثری در جهت تنظیم مقررات استفاده از پهپادها بر داشته‌اند. ضمن اینکه بر اساس ماده (۱) پیش نویس کنوانسیون مسولیت دولتها در اعمال متخلفانه بین‌المللی، هر عمل متخلفانه بین‌المللی مستلزم مسولیت دولت است و با توجه به چالش‌های قانونی ناشی از عملیات پهپادها، مسولیت دولتی در آن نهفته می‌باشد. ضمن اینکه اجماع گسترده‌ای وجود دارد که استفاده از پهپادها به خودی خود غیر قانونی نیست بلکه بحث بر سر نحوه استفاده از آن توسط بازیگران دولتی و استفاده بالقوه بازیگران غیر دولتی است.

می‌توان قواعدی که بر پهپادها حاکم هستند را در سه زمینه حقوق بین‌الملل هوایی و معاهده شیکاگو، قواعد بشردوستانه و حقوق مخاصمات مسلحانه و قواعد رژیم‌های چندجانبه کنترل صادرات شناسایی کرد. بر این اساس می‌توان از حقوق بین‌الملل هوایی در زمینه قواعد حاکم بر پرواز پهپادها در قلمرو هوایی دیگر کشورها و نقض حاکمیت استفاده نموده، از مقررات رژیم‌های کنترل صادرات قواعد حاکم بر صادرات این پرنده‌ها را استخراج کرده و در نهایت از حقوق بین‌الملل بشردوستانه قواعد کاربرد پهپادها در عملیات نظامی را فرا گرفت.

اقدام تروریستی آمریکا در شهادت قاسم سلیمانی^۲ را از دیدگاه قواعد حقوق بین الملل تحلیل نمایید؟

هیچ توجیه حقوقی نمی‌توان برای جنایت علیه شهید سپهبد قاسم سلیمانی از سوی آمریکا را مشروع دانست؛^۳ چون موازین مختلف حقوق بین‌الملل اجازه نمی‌دهد یک کشور بر اساس مصوبات داخلی خود، در خاک کشور ثالث، مهمان رسمی دولت دیگری را مورد هدف حملات مرگبار قرار دهد.^۱

۱- سیستم‌های بدون سرنشین به دودسته تقسیم می‌شوند؛ نوع اول هواپیمای بدون سرنشین خودکار است که دارای مکانیسمی برای پرواز است، این نوع وسیله هوایی بدون سرنشین را برای پرواز به‌سوی یک هدف خاص برنامه‌ریزی می‌کنند و وقتی آن سیستم به پرواز درآمد دیگر نمی‌توان برنامه آن را تغییر داد. البته کشورهای کمتری تکنولوژی تولید آن را در اختیار دارند. این نسل از هواپیماهای بدون سرنشین که مسلح‌اند برای شلیک بمب و موشک استفاده می‌شوند. نوع دوم یک نوع هواپیمای بدون سرنشین باقابلیت کنترل از راه دور است یعنی می‌توان آن را از راه دور کنترل کرد و حتی مسیر یا نوع مأموریتش را تغییر داد. این هواپیماها می‌توانند به بزرگی نسل‌های پیشین هواپیماهای معمولی یا بسیار کوچک‌تر از آن‌ها طراحی شوند.

۲- جمعه شب ۱۳ دی‌ماه ۹۸ و در پی حمله پهپادی نیروهای آمریکایی به نزدیکی فرودگاه بین‌المللی بغداد در عراق، سردار سپهبد قاسم سلیمانی فرمانده نیروهای برون مرزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، به‌همراه ابومهدی المهندس معاون تشکیلات حشد شعبی و هشت تن دیگر از همراهان (چهار تن عراقی و چهار تن ایرانی) به شهادت رسیدند.

۳- از نظر حقوق آمریکا، قانون اساسی این اختیار را تا حدودی به رییس جمهور ایالات متحده می‌دهد که حتی نسبت به اعلام جنگ اختیار انحصاری داشته باشد. صرفاً با توجه به اینکه ممکن است اقدام رییس جمهور آمریکا آثار امنیتی یا تبعاتی برای منافع آمریکا در سراسر جهان داشته باشد ناگزیر است رییس جمهور آمریکا توضیحاتی در اختیار کنگره قرار دهد که این کار بر اساس اطلاعات و اخبار موجود انجام گرفته است.

جنبه‌های گوناگون این حادثه در چارچوب حقوق بین‌الملل به این شرح است:

مداخله در پرتو ممنوعیت و محدودیت‌های توسل به زور: شورای امنیت سازمان ملل متحد به عنوان رکن صالح برای اقدامات جمعی، پس از احراز ضرورت مداخله بشردوستانه به دلایلی چون محرز شدن تهدید علیه صلح و امنیت بین‌الملل و یا نقض‌های شدید و گسترده حقوق بشر بر مبنای مواد ۴۱ و ۴۲ منشور ملل متحد تشخیص می‌دهد که ضمن احترام به حاکمیت داخلی دولت‌ها و با رعایت موازین حقوق بشر دوستانه و البته اصول تناسب و ضرورت، قطعنامه‌ای برای انجام عملیات ذیل فصل هفتم خود صادر کند. منشور ملل متحد با تقویت مشی معاهده لوکارنو و نیز پیمان بریان - کلوگ مبنی بر منع مطلق توسل به زور، سه استثنا را در این رابطه شناسایی کرده است:

(۱) اقدام نظامی بر اساس نظام امنیت جمعی (ماده ۴۳)

(۲) دفاع مشروع (ماده ۵۱)

(۳) رضایت بر تهدید و کاربرد زور در قلمرو دولت

بنابراین حمله نیروهای آمریکایی در چارچوب هیچ‌کدام از استثنائات ذکر شده قرار نمی‌گیرد. اقدام اخیر آمریکا به روشنی در تضاد با دو اصل منشور یعنی منع توسل به زور و نیز اصل احترام به حاکمیت دولت‌ها قرار می‌گیرد؛ شایان ذکر است که حمله مسلحانه به مسئولین و دولتمردان یک کشور در زمره حمله به حاکمیت آن کشور تلقی می‌گردد؛ خواه این افراد نظامی باشند یا غیر نظامی.

پاسخ قهرآمیز متقابل ایران از نگاه حقوق بین‌الملل: از جایی که ترور سردار شهید قاسم سلیمانی نمی‌تواند آستانه حمله مسلحانه موضوع ماده ۵۱ منشور ملل متحد را برآورده کند. دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه نیکاراگوئه تأکید داشته که گستردگی و آثار یک حمله مسلحانه باید به قدری وسعت داشته باشد که بتوان آن را حمله‌ای مسلحانه قلمداد کرد. به عنوان نمونه هیچ‌گاه درگیری‌های مختصر مرزی به عنوان حمله مسلحانه قابل شناسایی نیستند. از طرفی نمونه مشابهی در رویه بین‌المللی پیرامون ترور هدفمند فرماندهان نظامی کشوری دیگر و قبول صریح مسئولیت از سوی دولت هدف‌گیرنده (تروریسم دولتی) شاهد نیستیم. بدین منظور به دشواری بتوان توسل به زور و ترور فرماندهان سپاه ایران را حمله‌ای مسلحانه ذیل ماده ۵۱ منشور ملل متحد تفسیر کرد. بنابراین هرگونه واکنش نظامی از سوی ایران خود می‌تواند به عنوان توسل غیرقانونی به زور تلقی شود. آنچه بسیار دیده شده این است که: «هرگونه اقدام متقابلی را برای کشور قربانی مجاز تلقی می‌کنند»، در حقوق بین‌الملل پذیرفته شده نیست و درواقع اقدامات متقابل تنها به اقداماتی غیر قهری (غیر نظامی) اطلاق می‌شوند که با رعایت اصول ضرورت و تناسب می‌توان بدان دست یازید. در همین چارچوب می‌بایست بیان کرد که اقدامات تلافی‌جویانه و مقابله به مثل (قهرآمیز) در حقوق بین‌الملل جایی نداشته و به رسمیت شناخته نمی‌شوند. این‌گونه اقدامات می‌تواند برای کشور مسئول تبعات حقوقی در پی داشته باشد. (با استناد به حقوق بین‌الملل عرفی و نیز پیش‌نویس کمیسیون حقوق بین‌الملل درباره مسئولیت دولت‌ها) البته قواعد حقوقی هموار ظرفیت تفسیر داشته و می‌توان با توجه به ابعاد قضیه، محل وقوع و رویه عمومی دولت‌ها و نیز وجدان جامعه بین‌المللی و موضع‌گیری دیگر طرف‌ها نسبت به آنان اظهار نظر داشت.

اقدام محتمل دولت عراق: با توجه به موافقتانه ۲۰۰۹ میان دولت‌های عراق و آمریکا (بند ۵ ماده ۴) و نیز به موجب بند ۱ ماده ۲۷ که دولت ایالات متحده به صراحت از استفاده از قلمرو دولت عراق برای حمله به کشورهای ثالث منع شده است؛ دولت عراق می‌تواند با استناد به قطعنامه تعریف تجاوز مصوب ۱۹۷۴ مجمع عمومی ملل متحد که تا حدود زیادی حالت عرفی پیدا کرده، اقدام اخیر آمریکا در هدف قرار دادن حشد شعبی و نیز فرماندهان ایرانی را مصداق روشن عملی تجاوزکارانه و خلاف قرارهای قبلی تفسیر کرده و در پی پاسخ برآید. این پاسخ می‌تواند مستند به دفاع مشروع شود و قهرآمیز و یا رویکردهای

غیرقهرامیزی چون اعلام خروج هر چه سریع‌تر نیروهای آمریکایی از خاک این کشور را دربرگیرد؛ که این اقدام هم محتمل‌تر است و هم هزینه کمتری برای طرفین خواهد داشت.

خلاصه پاسخ: با توجه به مطالبی که بیان شد:

۱. دخالت‌های نظامی نیروهای آمریکایی در مقابله با حشد شعبی و توسل به زور بدون مجوز شورای امنیت و رضایت صریح دولت عراق و با استناد به ماده ۵۱ منشور و بدون توجه به شرایط ایجاد حق دفاع مشروع، فاقد هرگونه وجهت حقوقی بوده و خلاف اصول اساسی حقوق بین‌الملل، منشور ملل متحد، موافقتنامه بین دو دولت عراق و آمریکا و نیز دیگر اسناد معتبر بین‌المللی است که امروز حالتی عرفی پیدا کرده‌اند.

۲. افزون بر آنکه نظریه رضایت ضمنی در حقوق بین‌الملل فعلی شناخته شده نیست، این رضایت در هیچ کدام از بیانیه‌ها، صحبت‌ها، توافقات و نیز رویه عمومی دولت عراق قابل شناسایی نیست.

۳. دولت آمریکا در هیچ بیانیه‌ای به ناتوانی دولت عراق اشاره‌ای نداشته بنابراین نمی‌تواند به دکترین ناتوانی و استنکاف دولت عراق در مواجهه با (فی‌المثل) نیروهای خودسر استناد نماید.

۴. اقدام اخیر دولت ایالات متحده آمریکا تنها منجر به فرسایش حاکمیت دولت‌ها و به محاق رفتن هر چه بیشتر نظم جهانی می‌شود.

۵. اقدام اخیر دولت آمریکا در هدف قرار دادن نیروهای حشد شعبی و سردار قاسم سلیمانی تجاوز به حاکمیت سرزمینی و استقلال سیاسی دولت عراق محسوب شده و دولت عراق می‌تواند با استناد به ماده ۵۱ منشور ملل متحد دست به اعمال حق دفاع مشروع بزند.

اقدام متقابل از دیدگاه حقوق بین‌الملل چه تعریفی دارد و برای توسل به آن چه شرایط و پیش‌زمینه‌هایی لازم است؟

اقدام متقابل، آن اقداماتی است که اگر در برابر اقدام دولت مسئول نبود، ماهیتی نامشروع داشت و با نحوه پیگیری دولت صدمه‌دیده (زیان‌دیده) مغایر بود. به عبارت دیگر، اگر رفتار دولت مسئول نبود، چنین رفتارهایی در پاسخ به اقدام خلاف بین‌المللی به منظور توقف عمل خلاف و جبران خسارت ناشی از آن صورت نمی‌گرفت. اقدام متقابل اتخاذ یک روش است که دولت صدمه‌دیده برای احقاق حق و بازگرداندن روابط حقوقی با دولت مسئول که به دلیل ارتکاب عمل خلاف بر هم خورده است، صورت می‌گیرد. چنین حقی، هم توسط دولت‌ها و هم در احکام مراجع حقوقی و قضایی بین‌المللی مورد شناسایی قرار گرفته است. اقدام متقابل رافع مسئولیت بین‌المللی است. از آن‌رو که استناد به این حق همانند سایر حقوق می‌تواند با سوءاستفاده همراه شود، کمیسیون حقوق بین‌الملل تلاش کرد تا با تعیین محدوده این حق، زمینه‌های سوء استفاده را از بین ببرد. بر اساس ماده ۴۹ طرح ۲۰۰۱، هدف و محدوده اقدام متقابل به قرار ذیل است:

۱. دولت صدمه‌دیده تنها می‌تواند علیه دولت مسئول دست به اقدام متقابل بزند و هدف از این کار نیز وادار کردن آن دولت است که بر اساس تعهدات بین‌المللی خود عمل کند.

۲. اقدام متقابل محدود به مدت زمانی خواهد بود که دولت مسئول اقداماتی در راستای انجام تعهدات خود به عمل آورد.

۳. تا حد ممکن اقدام متقابل باید در مسیری قرار گیرد که از سرگیری انجام تعهدات را امکان‌پذیر کند.

برای مطالعه بیشتر مراجعه کنید به: مسعود راعی دهقی، اقدام متقابل و حقوق بین‌الملل، مجله معرفت اسلامی، سال ۹۰

منظور از تابعان فعال و تابعان منفعل حقوق بین الملل چه کسانی هستند؟

تابع فعال حقوق بین الملل هم واضع قواعد حقوقی و هم دریافت کننده آن قواعد است اما تابعان منفعل مانند اشخاص حقیقی، شرکت های خصوصی خارجی، سازمان های غیردولتی و نهضت های آزادی بخش صرفاً دریافت کننده قواعد حقوق بین الملل هستند؛ و قواعد حقوق بین الملل، آنها را موضوع حق و تکلیف قرار می دهد. بنابراین واژه تابع دارای دو مفهوم است:

الف- تابع فعال: موضوع و واضع حقوق و تکلیف است.

ب- تابع منفعل: موضوع حق و تکلیف است.

برای مطالعه بیشتر مراجعه کنید به: قاسم زمانی، حقوق بین الملل عمومی، انتشارات شهر دانش

دولت های ناتوان به چه دولت هایی گفته می شود؟ این دولت ها چه جایگاهی در حقوق بین الملل دارند؟

بر اساس برخی معیارهای عینی، اگر دولتی نتواند در چارچوب مرزهای خود بر سرزمین و مردم خویش اعمال اقتدار نماید و قادر به ارائه خدمات سیاسی به جمعیت خود نباشد و در آن سرزمین جنگ های داخلی و نقض های گسترده حقوق بشر صورت گیرد اما قادر به حل و فصل این مسائل نباشد، «ناتوان» محسوب می شود. برجسته ترین نمود ناتوانی دولت، فقدان حکومت مقتدر است. علاوه بر معضلات داخلی، این دولت به خاطر روانه کردن سیلی از آوارگان به دولت های همسایه و فراهم کردن زمینه های مداخلات بشردوستانه و امکان تبدیل شدن به مامنی برای تروریست ها تهدیداتی جدی را متوجه جامعه بین المللی می کنند. نامیدن یک دولت به عنوان ضعیف یا ناتوان بیشتر مسئله ارزیابی و بررسی بی کفایتی آن در اجرای کارویژه هایش است. فروپاشی دولت دارای اوصاف داخلی و خارجی است که هم بر جامعه خود و هم بر جامعه بین المللی تاثیر می گذارد؛ با این حال، این دولت طبق حقوق بین الملل معاصر، دولت محسوب می شوند هرچند دچار سوء عملکرد است. بنابراین در این دولت، قدرت حاکم نمی تواند حکومت مرکزی را اداره کند و اقتدار حاکمیتی ندارند.

بنابراین، شاخص های اصلی و اساسی دولت ناتوان در مفهوم مضیق آن که تجمیعاً باید در نظر گرفت عبارتند از:

- ۱) از دست دادن کنترل مؤثر بر سرزمین؛
- ۲) از دست دادن انحصار کاربرد مشروع زور در چارچوب مرزهای بین المللی؛
- ۳) از دست دادن یا تضعیف شدید اقتدار مشروع در تصمیم گیریهای جمعی؛
- ۴) عدم توانایی یا عدم تمایل به ارائه خدمات عمومی؛
- ۵) عدم توانایی یا عدم تمایل در برقراری روابط با سایر کشورها به عنوان عضو کامل جامعه بین المللی؛
- ۶) فساد و جرم زایی گسترده، پناهندگی و جا به جایی اجباری جمعیت غیر نظامی؛
- ۷) فروپاشی یا تضعیف شدید سازمان اقتدارات عالی و به طور کلی نهادهای دموکراتیک؛
- ۸) بی رنگ شدن یا کم رنگ شدن حاکمیت قانون و حکمرانی مطلوب
- ۹) نقض گسترده امنیت انسانی، حقوق بشر و حقوق بشردوستانه؛
- ۱۰) سوء استفاده گسترده مالی و مادی مقامات حکومتی از قدرت.

نمونه های دولت ناتوان از گذشته های نه چندان نزدیک تا به امروز وجود داشته و دارند، از جمله ژاپن و آلمان پس از جنگ جهانی دوم و فرانسه در حین آن جنگ و در دوران حکومت ویشی و حتی تا مدتی پس از آن؛ ایران مخصوصاً در سالهای آخر سلطنت قاجاریه؛ کوزوو پس از اعلام یک جانبه استقلال در سال ۱۹۹۲ و اعلام جدایی از صربستان تا به امروز.

برای مطالعه بیشتر مراجعه کنید به: آرامش شهبازی و خدیجه جوادی شریف، وضعیت دولت - کشورهای ناتوان در حقوق بین الملل معاصر، دوره ۱۵، شماره ۳۹، تابستان ۱۳۹۲، صفحه ۳۵-۶۰

و

و

و

و

و

و

و

گوشزد: برای تدوین سوالات و پاسخ به سوالاتی که برخی از آنها سابقه طرح در مصاحبه داشته است؛ بیش از ۳۰۰ مقاله و کتاب مورد بررسی قرار گرفته است و در آخر برخی سوالات جهت مطالعه بیشتر داوطلبان منبع اصلی (مقاله یا کتاب) مورد اشاره قرار گرفته است. مسلماً داوطلبی که در کنار اسناد بین المللی این کتاب را مطالعه نماید قدرت بسیار زیادی در پاسخ به سوالات خواهد داشت!

بخش دوم:
سوالات مصاحبه
حقوق سازمانهای بین المللی

ایکسید چیست؟ چه اهداف و وظایفی دارد؟

ایکسید مرکز بین المللی حل اختلاف های سرمایه گذاری میان کشورها با اتباع دیگر کشورها است. هدف اولیه این مرکز، تقویت توسعه اقتصادی به واسطه ایجاد فضای مطلوب و تسهیل جریان سرمایه گذاری خصوصی بین المللی است. ایکسید در اغلب موارد به عنوان نظامی مستقل و متکی به خود تعریف می شود، چرا که مداخله دادگاه های محلی در آن منع شده است و احکام این مرکز تمامی شروط لازم را برای اجرا دارند. بنابراین با توجه به اینکه تقریباً هیچ کنترل بیرونی بر این آرا امکان ندارد، آنچه که باید در بررسی احکام صادر از سوی ایکسید انجام شود، به سازوکار داخلی این نهاد وابسته است. در میان سازوکارهای بررسی آرای صادره که در کنوانسیون ایکسید نیز آمده است، روش جبران خسارت با صدور حکم ابطال، وسیع ترین دامنه تاثیرگذاری، بیشترین مورد استفاده و در نهایت مهمترین روش در تکامل این نظام حقوقی است.

برای مطالعه بیشتر مراجعه کنید به: ابراهیم بیگ زاده، امکانسجی ایجاد نهاد تجدیدنظر در پرتو ارزیابی انتقادی نظام ابطال آرای ایکسید و تجربه موفق هیات تجدیدنظر سازمان تجارت جهانی، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۸، ۱۳۹۶، ص ۱۱ به بعد

نقش کمیسیون حقوق بین الملل را در توسعه تدریجی حقوق بین المللی توضیح دهید؟

مجمع عمومی با تأسیس کمیسیون حقوق بین الملل در سال ۱۹۴۷ وظیفه تدوین و توسعه تدریجی حقوق بین الملل را به کمیسیون مذکور سپرد. تدوین و توسعه حقوق بین الملل به دو شیوه متفاوت توسط کمیسیون حقوق بین الملل صورت می گیرد. توسعه تدریجی حقوق بین الملل نمی تواند رأساً از طریق پیشنهادات و طرح هایی که کمیسیون ارائه می دهد، انجام گیرد، بلکه طرح های مربوط باید از سوی مجمع عمومی (طبق ماده ۱۶ اساسنامه کمیسیون) به آن ارجاع شود. لیکن، در مورد تدوین، کمیسیون خود می تواند رأساً عناوینی را جهت بررسی انتخاب کند. البته لازم به ذکر است که در این مورد نیز کمیسیون باید (طبق ماده ۱۸ اساسنامه کمیسیون) درخواست مجمع عمومی را در پرداختن به هر موضوع جهت تدوین مقدم شمارد. کمیسیون برای هر دو نوع کار (توسعه و تدوین) از روش مشابهی تبعیت می کند و در این خصوص یک «مخبر ویژه» برای هر موضوع منصوب می شود، طرح مناسبی نیز برای کار تنظیم می شود واز دولت ها درخواست می شود متن قوانین، فرامین و تصمیمات قضایی، معاهدات و مکاتبات دیپلماتیک مربوط به موضوع مطروحه را ارائه کنند. مخبر ویژه گزارشی تقدیم می کند که کمیسیون براساس آن طرح موقتی را تصویب می کند. این طرح موقت متضمن سوابق موضوع و اختلاف نظرهای مطروحه در کمیسیون و راه حل های پیشنهادی جایگزین است. طرح موقت به عنوان سند کمیسیون منتشر و به مجمع عمومی تسلیم می شود و برای اظهار نظر کتبی دولت های عضو نیز ارسال می شود. به موجب رویه جاری معمولاً به دولت ها یک سال مهلت داده می شود تا طرح موقت ارسالی را بررسی کرده، نظر کتبی خود را ارائه کنند. مخبر ویژه پاسخ های دریافتی را همراه با نظرات مطروحه در مباحث کمیته ششم بررسی کرده، گزارش دیگری مبنی بر توصیه تغییرات مقتضی در طرح موقت تسلیم می کند. آنگاه کمیسیون بر مبنای گزارش و نظرات مزبور، طرح نهایی را به تصویب می رساند و همراه با توصیه ای در مورد اقدام بعدی به مجمع عمومی تسلیم می کند».

آیا آژانس بین المللی انرژی اتمی را می توان یک سازمان تخصصی به حساب آورد؟

«آژانس بین المللی انرژی اتمی» را نمی توان یک سازمان تخصصی به حساب آورد. موافقت نامه ای که این آژانس در تاریخ ۱۴ نوامبر ۱۹۵۷ با سازمان ملل منعقد کرده است و به تصویب مجمع عمومی نیز رسیده است بر مبنای مدل موافقت نامه های منعقد شده با سایر سازمان های تخصصی قرار دارد اما در این موافقت نامه به دلیل اثرات کار آژانس بر صلح جهانی و امنیت و توسعه انرژی اتمی، خود مختاری بیشتری به آن اعطا شده است.

ارتباط اصلی این آژانس بیشتر با شورای امنیت و مجمع عمومی است و نه با شورای اقتصادی و اجتماعی

به صورت مختصر توضیح دهید که منظور از وتوی مضاعف چیست؟

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

و

فوق - ۰۲۰۰۱۱۹۶۶۶ - ۶۶۹۲۱۰۰۲ - ۹۱۲۲۱۰۹۳۱۹

بخش سوم:

متون فقه

انواع جهاد از دیدگاه فقهی را نام برده و مختصراً هر یک را توضیح دهید:

۱- جهاد ابتدایی یا جهاد با مشرکان: ابتداء. لدعائهم إلى الإسلام.

معنا: جهاد با مشرکان که جهاد ابتدایی هم گفته می شود و برای دعوت مشرکان به اسلام است.

این جهاد واجب کفایی است و حداقل آن یکبار در سال است.

*نکته: این جهاد فقط با اذن امام و نایب خاص آن واجب عینی می شود.

*نکته: به غیر از جهاد ابتدایی که نیاز به حضور امام یا نایب خاص ایشان است، سایر جهادها (جهاد با کفار و جهاد دفاعی

مشروط به حضور امام و نایب خاص نیست بلکه با وجود فقیه جامع شرایط نیز امکانپذیر است. نکته اینکه فقیه جامع شرایط

نمی تواند دستور جهاد ابتدایی را بدهد)

۲- جهاد با کفاری که ترس استیلاء وجود دارد: من یدهم علی المسلمین من الکفار بحیث یخافون استیلائهم علی

بلادهم، أو أخذ مالهم وما أشبهه «وما أشبه الأموال من الأعراض وثلماً شوکة الإسلام» وإن قل،

معنا: جهاد با کفاری که ترس استیلاء بر سرزمین های اسلامی و یا اخذ اموال و یا شبیه آنها وجود دارد (آنچه که شبیه اموال

است؛ از زمین و رخنه کردن در عظمت اسلام) هر چند کم باشد.

۳- جهاد دفاعی: من یرید قتل نفس محترمة، أو أخذ مال، أو سبی حریم مطلقاً، ومنه جهاد الأسیر بین

المشركین للمسلمین دافعا عن نفسه. وربما أطلق علی هذا القسم الدفاع، لا الجهاد، وهو أولى

معنا: جهاد با کسی که قصد کشتن نفس محترمی یا گرفتن مالی یا به اسارت بردن حریمی را دارد، هرکس که باشد و چه بسا

به این قسم، «دفاع» گفته می شود، نه جهاد؛ و سزاوارتر نیز همین است.

نکته: این قسم از جهاد محاربه نیز گفته می شود.

۴- جهاد بغات: علی الإمام

جهاد با شورشیان علیه امام

جهاد دفاعی: با کفار حربی و ذمی است

جهاد دفاعی شامل ۳ قسمت است: دفاع از نفس محترمه- یا اسیری که بین مشرکان از خود دفاع می کند.

و

و

و

و

و

و

و

بخش چهارم:
آرای دیوان بین‌المللی دادگستری

قضیه گابچیکوو - ناگیماروس: رأی ۲۵ سپتامبر ۱۹۹۷ گابچیکوو - ناگیماروس بین دو کشور اسلواکی علیه مجارستان در دیوان بین‌المللی دادگستری اقامه ی دعوا گردید. ماجرا به مرز مشترک بین دو کشور که در آن رودخانه ای به نام دانوب بود، برمی گشت. این دو کشور با انعقاد معاهده ای در مورد بهره برداری از تأسیسات انتقال کشتی به نام «گابچیکوو - ناگیماروس» با هدفی به منظور ارتقا و بهبود بهره برداری از مناطق مرز مشترک دو کشور نمودند. ولیکن از ابتدای انجام معاهده برای استفاده و بهره برداری از مرز مشترک دو کشور، «جمهوری خلق مجارستان» به این پروژه با دیدی که در تضاد با اعتقادات زیست محیطی می باشد، می نگرست و سرانجام انجام کار را با این استدلال متوقف کرد. در ابتدا جمهوری سوسیالیستی اسلواکی برای دستیابی به هدف خود از «رضایت بخش ترین راه حل و فصل اختلافات» وارد شد و با «مذاکره و دیپلماسی» کار خود را آغاز نمود ولیکن کار به این راه حل ختم نگردید و به دیوان بین‌المللی دادگستری ارجاع داده شد. نکته ویژه ای که از همین ابتدا می بایست به آن توجه بسیاری شود این است که این رأی در زمینه عوامل محیط زیست و مبانی حقوق معاهدات و نظم بین‌المللی بسیار حائز اهمیت می باشد. سوالی که اسلواکی بر علیه مجارستان طرح دعوا نمود این بود که آیا دولت مجارستان حق داشت کار انجام پروژه را متوقف و بعد رها کند؟

دیوان استدلال مجارستان که مبتنی بر «عوامل و ضرورت‌های زیست محیطی» بود و «توسعه پایدار» هدف بیان این استدلال بود را مغایر با «اصول ضرورت و تناسب» بیان کرد و با این استدلال قانع نشد زیرا بیان نمود که ضرورتی بین توسعه و حفاظت از محیط زیست در این قضیه دیده نمی‌شود و هیچ خطری متوجه محیط زیست نبوده است. در این میان اسلواکی که این پروژه را برابر با استقلال کشور خود می دانست. زیرا در آن زمان هنوز استقلال نیافته نبود پروژه ی جدیدی را به مثابه پروژه قبلی راه اندازی کرده بود که از دیوان بین‌المللی دادگستری درخواست نمود که این اقدام دولت اسلواکی را «اقدام متقابل» تلقی نماید. دیوان این استدلال را نپذیرفت و بیان کرد که پروژه جدید «اقدام متقابل» تلقی نمی گردد زیرا که با هدف غایی اقدامات متقابل که متناسب با اجرای «معاهده مطروحه» باشد، تناسب ندارد. دولت مجارستان هم چنین استدلال نمود که «اوضاع و احوال سیاسی و اقتصادی» به طوری نمایان شده بود که حادثه به پایان دادن معاهده مذکور بر می گشت. شایان ذکر است که دولت مجارستان به ماده ۶۲ کنوانسیون وین ۱۹۶۹ درباره ی تغییر اوضاع و احوال اشاره کرده بود؛ و لیکن دیوان بین‌المللی دادگستری این استدلال را نپذیرفت و بیان کرد که تغییر بنیادین اوضاع و احوال به یک معاهده پایان نمی‌دهد مگر آنکه غیرقابل پیش بینی و مآثر باشد و در هنگام انعقاد معاهده اساس و مبنای رضایت طرفین بوده باشد. دولت مجارستان برای توجیه استدلال مطروحه خود از این دیدگاه وارد شد که از زمان انعقاد معاهده تاکنون قواعد محیط زیست جدیدی ایجاد شده است که این دولت می بایست آنها را به اجرا می گذاشت؛ دیوان استدلال مطروحه را نپذیرفت زیرا که قانون عام مؤخر نمی‌تواند بدون هدفی خاص و موجه قانون خاص قبلی را نقض نماید.

و

و

و

و

و

قضیه گرینلند شرقی: به موجب این رای دادگاه اعلام شفاهی وزیر خارجه نروژ

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه آزمایش های اتمی فرانسه نزدیک آبهای استرالیا: دیوان بین‌المللی دادگستری در این قضیه اهمیت خاصی به

اظهاراتی که به وسیله رئیس جمهور فرانسه و وزیر امور خارجه

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه فلات قاره: در این دعوا بین یونان و ترکیه دیوان

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

در قضیه آزمایش های هسته ای دولت فرانسه

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه تیمور شرقی (پرتغال علیه استرالیا): در این قضیه دولت پرتغال به معاهده میان استرالیا و اندونزی اعتراض

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه راجع به فعالیت های نظامی و غیر نظامی در خاک نیکاراگوئه: در این قضیه دیوان از جمله صلاحیت خود را بر

اساس معاهده ۱۹۵۶ مودت، بازرگانی و دریانوردی

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه وام های نروژ: هنگامی که دیوان بین المللی در مورد ادعای فرانسه

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

در قضیه نیکاراگوئه هندوراس: دیوان از اعمال صلاحیت صرفا به این دلیل که

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه اصفهانیان علیه ایران و بانک تجارت بیان کرده است: دیوان در این پرونده اعلام کرد که دیوان

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

در قضیه نوته بام (لیختن اشتاین علیه گواتمالا) خوانده نسبت به صحت و صداقت رابطه تابعیت میان نوته بام و لیختن

اشتاین تردید

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه چرنوبیل (حادثه رآکتور اتمی شوروی): این حادثه که منجر به سرایت مواد رادیو اکتیو به لهستان، آلمان و فرانسه گردید،

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه «ماوروماتیسی»: این قضیه درباره اختلاف بین یونان و

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه ماهیگیری (اختلاف فیما بین انگلستان و نروژ): موضوع از این قرار بود که دولت نروژ با توجه به وضع جغرافیایی

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه صید نهنگ در جنوبگان: دیوان بین‌المللی دادگستری در تاریخ ۳۱ مارس ۲۰۱۴ رأی خود را در قضیه مربوط به صید

نهنگ در جنوبگان

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه کوزوو (حق تعیین سرنوشت ملتها): رأی مشورتی دیوان در خصوص هم‌خوانی اعلامیه‌های

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه لوتوس: در این قضیه که در ماه اوت ۱۹۲۶ در دریای آزاد بین دو کشتی متعلق به دو کشور ترکیه و فرانسه

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه تفسیر حکم مربوط به معبد پره آویهار (کامبوج علیه تایلند): دیوان بین المللی دادگستری در قضیه تفسیر حکم

مربوط به معبد پره آویهار (کامبوج علیه تایلند) به اتخاذ اقدامات تأمینی حکم داد

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه سکوهای نفتی ایران مورخ ۶ نوامبر ۲۰۰۳: در ژوئن ۱۹۸۲ ایران نیروهای نظامی عراقی را از سرزمینش بیرون

راند و دست به عملیات نظامی در عراق زد. عراق در واکنش به این تصمیم به قطع صادرات نفت از ایران گرفت

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه لاکربی: در ۳ مارس ۱۹۹۲، دولت لیبی با ثبت دادخواستی در دبیرخانه دیوان بین المللی دادگستری،

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه آثار حقوقی ساخت دیوار در سرزمین اشغالی فلسطین: در پی افزایش خشونت‌ها در مناطق اشغالی فلسطین،

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه فرینی یا رای دیوان در مورد طرح دعوای آلمان علیه ایتالیا: این رای در مورد دعوی دولت آلمان

ادامه دارد

ادامه دارد

ادامه دارد

قضیه خلیج مین: دیوان در قضیه رابطه نزدیک بین اصل استاپل و احراز رضایت دولت‌ها را مورد تأیید قرارداد و در راستای

۲۲۱۰۹۳۱۹-۶۶۹۲۱۰۰۲- حقوق - فرینی حقوق

کلمات اختصاری سازمانهای بین المللی:

- مجمع عمومی (General Assembly)
- شورای امنیت (Security Council)
- شورای اقتصادی و اجتماعی (Economic and Social Council)
- دیوان بین المللی دادگستری (International Court of Justice)
- دبیرخانه سازمان ملل (Secretarial)

بخش نهایی:
متون حقوقی

بخش حقوق معاهدات

The definition of **treaty** as an **agreement** between subjects of international law is not in itself sufficient. There may be agreements between states which do not constitute international treaties.

M.David gives the example of a purchase by the United Kingdom Government of thousand tons of chilled beef from the government of the Argentine upon the basis of a standard form of contract used in the meat trade.

تعریف معاهده به عنوان توافقی فیما بین تابعین حقوق بین الملل، فی نفسه کافی نیست؛ (زیرا) ممکن است توافقاتی بین دول موجود باشد که معاهدات بین المللی محسوب نگردند.

آقای داوید نمونه این مورد را خرید یک هزار تن گوشت منجمد توسط دولت پادشاهی متحده انگلستان از جمهوری آرژانتین ذکر می کند که مبتنی بر یک قرارداد استاندارد مورد استفاده در تجارت گوشت می باشد.

Treaty: معاهده

Agreement: توافق

Another example of an interstate contract and not a treaty could be the purchase of a building or a piece of land for a **legation**. When this transaction is subject to the municipal law of one of the parties or to that of a **third state**.

مثال دیگری از یک قرارداد بین الدولی که معاهده محسوب نمی شود؛ می تواند خرید ساختمان یا قطعه زمین برای سفارتخانه باشد؛ مشروط بر اینکه این معامله تابع قوانین داخلی یکی از طرفین یا دولت ثالث باشد.

Legation: سفارتخانه

third state: دولت ثالث

When is an agreement governed by international law? Is this a matter of choice or of **intention** of the parties? In principle the intention of parties, express or implied, would appear to be controlling. However, there are cases in which the nature and object of the agreement make it impossible to subject in to any system of **municipal law**; such an agreement must **be governed** by international law.

Whatever the intention of parties. A case in point is the cession of a small piece of land by France to Switzerland to permit the enlargement of Geneva airport.

Despite the comparatively trivial importance of this agreement, it had to be embodied in a treaty since it involved the transfer of **sovereignty** over state territory.

Intention: قصد

municipal law: نظام حقوقی

be governed: تحت حکومت

sovereignty: حق حاکمیت

اما چه هنگام، توافق تابع حقوق بین الملل می گردد؟ آیا این امر موضوعی است؛ اختیاری، یا وابسته به قصد طرفین؟ علی الاصول قصد صریح یا ضمنی طرفین به نظر، غالب و تعیین کننده است ولی مواردی وجود دارد که در آنها ماهیت و هدف قرارداد، تابعیت آن را از هر گونه نظام حقوقی داخلی غیر ممکن می سازد. چنین قراردادی باید تحت حاکمیت حقوق بین الملل قرار گیرد و قصد طرفین موثر در مقام نیست. شاهد مثال عبارت است از واگذاری یک قطعه زمین کوچک توسط فرانسه به سوئیس به منظور امکان توسعه فرودگاه ژنو. این قرارداد به رغم اهمیت بالنسبه اندک آن، می بایست در قالب یک معاهده منعقد می شد. چه آنکه متضمن انتقال حق حاکمیت دولت بر سرزمین بود.

بخش کنوانسیون حقوق دریاها

UNITED NATIONS CONVENTION ON THE LAW OF THE SEA

کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد حقوق دریا (مورخ دهم دسامبر ۱۹۸۲)

و
و
و
و
و
و

عدلیه - بسته های دکتری حقوق - ۹۶۹۲۱۰۰۲ - ۶۱۳۱۹ - ۹۱۲۲۱۰۹۳۱۹

✓

✓

عدلیه - بسته های دکتری حقوق - ۹۶۹۲۱۰۰۲ - ۶۷۳۱۹۰۹۳۱۹ - ۹۱۲۲۱۰۹۳۱۹